

Sygn. akt *I AGa 14/20*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 październik 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny i Własności Intelektualnej

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia Mariola Głowacka

Protokolant sekr. sąd. Patrycja Amiławska

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2021 r. w (...)

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. M. i A. M.**

przeciwko (...) **Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.**

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Okręgowego w (...)

z dnia 22 sierpnia 2019 r. sygn. akt IX GC 1038/18

I. prostuje oznaczenie strony pozwanej w rubrum zaskarżonego wyroku w ten sposób,

że w miejsce (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą w S." wpisuje „ (...) (...) Spółce z ograniczoną

odpowiedzialnością z siedzibą w S.”,

II. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) zasądza od pozwanej na rzecz powodów kwotę 217.309,02 zł (dwieście siedemnaście tysięcy trzysta dziewięć złotych dwa grosze) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od 24 kwietnia 2018r. do dnia zapłaty,

b) w pozostałym zakresie powództwo oddala,

c) koszty procesu stosunkowo rozdziela między stronami obciążając powodów w 26 % i pozwaną w 74% i na tej podstawie:

- zasądza od pozwanej na rzecz powodów kwotę 4.318 zł,

- nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa - Sąd Okręgowy w (...) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od powodów z zasądzanego roszczenia kwotę 1.407 zł i od pozwanej kwotę 4.005 zł,

II. w pozostałym zakresie apelację oddala,

III. koszty postępowania apelacyjnego stosunkowo rozdziela między stronami obciążając

powodów w 26 % i pozwaną w 74% i na tej podstawie zasądza od pozwanej na rzecz

powodów kwotę 14.712 zł.

Mariola Głowacka

do systemu wprowadziła st. sekr. sąd. Sylwia Woźniak

Niniejsze pismo nie wymaga podpisu własnoręcznego na podstawie § 21 ust. 4 zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej jako właściwie zatwierdzone w sądowym systemie teleinformatycznym.

UZASADNIENIE

Powodowie M. M. i A. M. - wspólnicy Spółki cywilnej Grupa (...) pozwem skierowanym przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. domagali się zasądzenia od pozwanego na ich rzecz kwoty 184.258 zł wraz z odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 24 kwietnia 2018r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w (...) w dniu 14 września 2018r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym nakazał pozwanemu (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. zapłacić powodom kwotę 184.258 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 24 kwietnia 2018r. do dnia zapłaty oraz kwotę 5.938 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w tym 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaty albo wnieść w tym terminie do sądu sprzeciw.

Pozwany (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. w sprzeciwie od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powodowie w piśmie procesowym z dnia 30 października 2018r. rozszerzyli powództwo ostatecznie domagając się zasądzenia od pozwanego na ich rzecz kwoty 292.557,02 zł z odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 24 kwietnia 2018r. do dnia zapłaty. Pozwany w piśmie procesowym z dnia 24 grudnia 2018r. wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Sąd Okręgowy w (...) wyrokiem z dnia 22 sierpnia 2019r. oddalił powództwo i zasądził od powodów na rzecz pozwanego kwotę 5.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że w dniu 7 lutego 2017r. powodowie jako wspólnicy Spółki cywilnej Grupa (...) i wykonawcy oraz pozwany jako zamawiający zawarli - w ramach prowadzonych działalności gospodarczych - umowę o wykonanie mebli hotelowych i ich zamontowanie w hotelu prowadzonym przez pozwanego. Powodowie mieli wykonać i zamontować komplety mebli według wzoru z pokoju wzorcowego w 125 pokojach hotelowych za wynagrodzeniem w łącznej kwocie 540.770 zł netto. Każdy komplet miał składać się z mebli skrzyniowych o łącznej wartości 3.616 zł netto (zagłowi o wartości 640 zł netto, szafki nocnej o wartości 526 zł netto, biurka o wartości 1.009 zł netto, stolika okolicznościowego o wartości 558 zł netto, wnęki szafy o wartości 600 zł netto, bagażnika o wartości 283 zł netto) i kanapy tapicerowanej rozkładanej o wartości 730 zł netto albo nierozkładanej o wartości 690 zł netto każda (kanap rozkładanych miało być 63, a nierozkładanych 62) - § 1 ust. 1 w zw. z kosztorysem. Umowa miała być przez powodów wykonana w 3 etapach. Etap 1 obejmować miał 35 pokoi (35 kompletów mebli skrzyniowych o łącznej wartości 126.560 zł netto; 17 kanap tapicerowanych rozkładanych o łącznej wartości 12.420 zł netto, 18 kanap tapicerowanych nierozkładanych o łącznej wartości 12.420 zł netto). Miał być wykonany w okresie od 6 - 12 marca 2017r. Łączna wartość tego etapu wynosiła 151.390 zł netto. Zaliczka miała być zapłacona do 10 lutego 2017r. Etap 2 obejmować miał 45 pokoi (45 kompletów mebli skrzyniowych o łącznej wartości 162.720 zł netto; 23 kanapy

tapicerowane rozkładane o łącznej wartości 16.790 zł netto, 22 kanapy tapicerowane nierozkładane o łącznej wartości 15.180 zł netto). Miał być wykonany w okresie od 15 - 28 marca 2017r. Łączna wartość tego etapu wynosiła 194.690 zł netto. Zaliczka miała być zapłacona do 28 lutego 2017r. Etap 3 obejmować miał 45 pokoi (45 kompletów mebli skrzyniowych o łącznej wartości 162.720 zł netto); 23 kanapy tapicerowane rozkładane o łącznej wartości 16.790 zł netto, 22 kanapy tapicerowane nierozkładane o łącznej wartości 15.180 zł netto). Miał być wykonany w okresie od 3-12 kwietnia 2017r. Łączna wartość tego etapu wynosiła 194.690 zł netto. Zaliczka miała być zapłacona do 15 marca 2017r. (§ 1 ust 1 w zw. z harmonogramem finansowo-wykonawczym). Termin wykonania i zamontowania wszystkich mebli został określony na 12 kwietnia 2017r. (§ 2 ust. 9 umowy). Tytułem wynagrodzenia pozwany miał zapłacić powodowi 452.000 zł + 23 % VAT za meble skrzyniowe i 88.770 zł + 23 % VAT za meble tapicerowane (kanapy) - § 3 ust. 1. Do 10 lutego 2017r. pozwany miał przelać powodowi 77.834,40 zł i 15.270,45 zł tytułem zadatku w wysokości 50 % zamówienia pierwszego etapu - odpowiednio mebli skrzyniowych brutto i kanap brutto. Brak rozliczenia etapu robót miał skutkować wstrzymaniem prac nad etapem następnym (§ 3 ust. 3). Pozostałą należność pozwany miał uiścić po dokonaniu jakościowego i ilościowego ich odbioru w miejscu montażu. Zapłata miała nastąpić w ciągu 7 dni po podpisaniu protokołu odbioru (§ 3 ust. 7). Pozwany nie mógł odmówić zapłaty wynagrodzenia, jeżeli powodowie z przyczyn leżących po stronie pozwanego nie mogli przeprowadzić prac montażowych dostarczonych mebli w sposób zgodny z projektem aranżacji wnętrza lokalu (§ 3 ust. 8). Zakończenie wykonania i montażu miało nastąpić w oparciu o protokół odbioru (§ 3 ust. 11). Pozwany nie mógł odmówić podpisania protokołu odbioru w dniu przekazania meblowego wyposażenia wnętrza do użytkowania, w przeciwnym razie protokół mógł być jednostronnie podpisany przez powodów (§ 3 ust. 13). Podpisanie protokołu odbioru przez pozwanego miało być równoznaczne z odbiorem dzieła (§ 3 ust. 14).

Sąd pierwszej instancji ustalił, że po przedstawieniu mebli pokoju wzorcowego i zawarciu w/w umowy strony postanowiły zmienić tkaninę kanap i poduch. Powodowie mieli dostarczyć pozwanemu kanapę wzorcową wraz z poduchami ze zmienionej tkaniny. Ich wykonanie zlecieli firmie (...). Zgodnie z powyższym firma (...) wykonała 60 - 80 kanap oraz 240 poduch ze zmienionej tkaniny tj. pluszu, za co otrzymała od powodów umówione wynagrodzenie. Plusz był tkaniną tańszą i gorszej jakości w stosunku do pierwotnie uzgodnionej przez strony. Zgodnie z jego specyfiką nie układał się tak dobrze (nie był tak sprężysty), a nadto zmieniał odcień wskutek dotknięcia. (...) wykonała jednym ciągiem wszystkie w/w kanapy i poduchy (bez wzorców). Powodowie dostarczyli pozwanemu kilkadziesiąt kanap oraz 120 poduch. Zamontowali 17 kanap w tym 16 nierozkładanych. Z uwagi na w/w gorszą sprężystość oraz zmianę odcieni pozwany ich nie zaakceptował. Nie przyjął pozostałych kanap oraz zwrócił poduchy. Nadto nie przyjął kolejnych 120 poduch. Wobec powyższego powodowie oczekiwali na decyzję pozwanego co do kanap i poduch, której ten nie podjął co najmniej do dnia 2 sierpnia 2017r. Na początku kwietnia 2017r. powodowie wykonali komplety mebli skrzyniowych do wszystkich pokoi. Do dnia 20 kwietnia 2017r. zamontowali meble skrzyniowe w 80 pokojach z 1 i 2 etapu. Tego dnia poinformowali pozwanego, że z tego tytułu do zapłaty pozostaje 133.800 zł netto (289.280 zł netto - 11.200 zł netto z tytułu braku tapicerowanych poduch w każdym z 80 pokoi (140 zł x 80 pokoi) = 278.280 zł - 144.280 zł tytułem uprzednich wpłat na meble skrzyniowe = 133.800 zł netto). Nadto poinformowali pozwanego, że nie mają kanap i tapicerowanych poduch. Ostatecznie powodowie zamontowali komplety mebli skrzyniowych w 108 pokojach oraz 16 kanap nierozkładanych i 1 rozkładaną.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że w dniu 19 października 2017r. powodowie sporządzili jednostronny protokół zgodnie z którym wyposażono 108 pokoi (każdy w zagłowie twarde, 2 szafki nocne, biurko, stolik okolicznościowy, szafę wbudowaną wraz z bagażnikiem oraz lustro) w następujących terminach: do 25 marca 2017r. pokoje na 1 piętrze, do 11 kwietnia 2017r. pokoje na 2 piętrze (za wyjątkiem 6 pokoi), do 31 maja 2017r. 6 pozostałych pokoi na 2 piętrze, do 25 czerwca 2017r. 6 pokoi na 3 piętrze, do 3 lipca 2017r. następnych 6 pokoi na 3 piętrze. Pismem z 19 października 2017r. powodowie wezwali pozwanego do udostępnienia pozostałych 17 pokoi celem dowiezienia i zamontowania tam mebli, a nadto przesłali pozwanemu w/w protokół z 19 października 2017r. Pismem z 24 października 2017r. powodowie ponowili powyższe. Pismem z 20 listopada 2017r. pozwany wezwał powodów do zapłaty kwoty 12.871 zł tytułem zwrotu kosztów związanych z noclegami oraz wyżywieniem pracowników w trakcie wykonywania prac montażowych i kwoty 500.000 zł tytułem zadośćuczynienia za straty w związku z nieterminowym wykonaniem wyposażenia pokoi. Pismem z 16 kwietnia 2018r. powodowie oświadczyli pozwanemu, że odstępują od umowy z 7

lutego 2017r. w zakresie pozostałym dotychczas do wykonania oraz wezwali do zapłaty 288.109 zł w terminie do 23 kwietnia 2018r. Na powyższą kwotę złożyły się: 157.452,30 zł brutto (128.010 zł netto) tytułem reszty wynagrodzenia za wykonanie umowy w zakresie 80 pokoi (35 pokoi z 1 etapu, 45 pokoi z 2 etapu), 69.185,04 zł brutto (56.248 zł netto) tytułem reszty wynagrodzenia za wykonanie umowy w zakresie 28 pokoi spośród 45 objętych 3 etapem, 61.472 zł tytułem odszkodowania za wykonanie mebli do 17 pokoi tj. reszty pokoi objętych 3 etapem (17 x 3.616 zł). Nadto oświadczyli, że domagają się kwoty 3.316 zł netto (4.447,68 zł brutto) tytułem mebli z pokoju wzorcowego. Tego dnia powodowie wystawili pozwanemu faktury proforma obejmujące w/w wierzytelności. W odpowiedzi na powyższe, z uwagi na odstąpienie od umowy, pozwany wezwał powodów do zapłaty w terminie 7 dni kwoty 93.104,46 zł tytułem zwrotu zadatku zapłaconego w dniu 13 lutego 2017r. Pismem z 7 czerwca 2018r. powodowie wezwali pozwanego do zapłaty w terminie do 14 czerwca 2018r. kwoty 292.557,02 zł wraz z odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od 23 kwietnia 2018r. do dnia zapłaty. Tytułem zadatku pozwany zapłacił powodom łącznie 268.188,81 zł w tym w dniu:

- 13 lutego 2017r. kwotę 93.104,46 zł za wykonanie mebli objętych 1 etapem (77.834,40 zł tytułem mebli skrzyniowych i 15.270,45 zł tytułem kanap),

- 7 marca 2017r. kwotę 119.734,35 zł za wykonanie mebli objętych 2 etapem (100.072,80 zł tytułem mebli skrzyniowych i 19.661,55 zł tytułem kanap),

- 15 maja 2017r. kwotę 55.350 zł za wykonanie mebli objętych 3 etapem.

Tych pokoi w których nie zostały zamontowane meble pozwany nie udostępnił gościom albo - w przypadku nie zamontowania części mebli skrzyniowych - udostępnił oferując w ramach rekompensaty dodatkowe świadczenia np. dodatkowy posiłek czy napoje. Popyt na usługi pozwanego był tak duży, że gdyby pokoje były umeblowane zostałyby udostępnione gościom.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że sporne było czy ostatecznie powodowie zamontowali meble skrzyniowe w 108 pokojach, jak twierdzili powodowie, czy też w 106 pokojach jak twierdził pozwany. Protokół odbioru mebli i odstąpienie od umowy wraz z wezwaniem do zapłaty, a nadto zeznania powoda dowiodły, że meble zostały zamontowane w 108 pokojach. Sąd podkreślił, że przed procesem pozwany nie kwestionował tej ilości, a zgodnie z wiedzą i doświadczeniem życiowym, gdyby rzeczywiście wyposażonych zostało tylko 106 pokoi, to wobec odmiennych twierdzeń zawartych w powyższym protokole i wezwaniu, pozwany podniósłby tę okoliczność w przed procesowej korespondencji kierowanej do powodów. Sporne było też czy mechanizmy w rozkładanych kanapach uległy uszkodzeniu wskutek ich kilku, kilkunastokrotnego użycia. Zgodnie z zeznaniami świadków T. Ś. i A. Z. (podwładnych pozwanego) oraz za pozwanego F. B. sytuacja taka miała miejsce. Skoro jednak - jak ustalono - u pozwanego zamontowana została tylko jedna rozkładana kanapa, a druga stanowiła wyposażenie pokoju wzorcowego, to powyższe zeznania miały zbyt niską moc dowodową, aby dowieść tej okoliczności. W szczególności zaś zgodnie z zeznaniami za pozwanego F. B. kanapa z pokoju wzorcowego została użyta raz albo dwa, co oznacza, że wielokrotnie używana mogła być jedynie druga kanapa, gdy tymczasem, zarówno świadkowie, jak i za pozwanego F. B. zeznali o używaniu większej ilości kanap. Wyjąwszy konsekwencje zastosowania pluszu tj. gorszą sprężystość i zmiany odcieni wskutek dotknięcia, sporne było czy kanapy i poduchy zostały wykonane zgodnie z umową tj. zgodnie z meblami wzorcowymi. W szczególności zgodnie z zeznaniami świadka A. Z. poduchy były nierówne, miały powyciągane szycie, a zgodnie z zeznaniami za pozwanego F. B. nie było zamków, a nadto pomiędzy sofą a jej oparciem była szczelina, czemu powodowie przeczyli. Zważywszy, że nierówności i powyciągane szycie mogły być skutkiem właściwości pluszu, a przerwa pomiędzy sofą a jej oparciem mogła być skutkiem konstrukcji kanap w tym kanapy wzorcowej, co zeznał powód, a nadto braku zamków nie dotyczyły inne dowody, zeznania A. Z. i za pozwanego F. B. miały zbyt niską moc dowodową, aby dowieść, że (wyjąwszy zmianę tkaniny) kanapy i poduchy zostały wykonane niezgodnie z meblami wzorcowymi. Sporna była przyczyna uchybienia terminom wykonania całości dzieła i poszczególnych etapów. W świetle jednych dowodów (zeznania świadków T. Ś., A. Z., wydruki wiadomości email z 14 czerwca 2017r., z 5 lipca 2017r. z godz. 14.14 przyczyną tą było nieudostępnianie pokoi przez pozwanego z uwagi na remont hotelu, jak twierdzili powodowie, a w świetle innych dowodów (wydruki wiadomości email z 31 maja 2017r., z 5 lipca

2017r. z godz. 13.31) opieszałość powodów, jak twierdził pozwany. Zważywszy, że wiedza świadków T. Ś. i A. Z. była ogólnikowa, wiadomości email pochodziły od stron albo ich podwładnych, zgodnie z zeznaniami świadka F. R., który meble osobiście montował, remont nie skutkował przestojami z uwagi na nawalną pracę, a nadto ze względu na brak innych dowodów (w szczególności świadek D. M. zeznał „wydaje mi się, że była taka sytuacja, że byliśmy gotowi do montażu, a nie było pokoi”, co oznacza, że nie miał w tym zakresie stanowczej wiedzy), powyższe okoliczności pozostały nieudowodnione. Przy czym z materiału sprawy wynikało, że z uwagi na zgodną zmianę tkaniny, następnie zgodne oczekiwanie na wykonanie kanap i poduch przez (...), a w dalszej kolejności zgodne oczekiwanie na decyzję pozwanego w związku z brakiem ich akceptacji, obie strony akceptowały uchybienie uzgodnionym terminom, choć jednocześnie w dogodnych dla siebie okresach zwracały się do drugiej strony o podjęcie czynności celem wykonania umowy (powodowie o udostępnienie pokoi, np. wydruk wiadomości email z 14 czerwca 2017r., a pozwany o montaż mebli np. wydruk wiadomości email z 8 czerwca 2017r.).

W tak ustalonym stanie faktycznym i po ocenie dowodów przeprowadzonych w sprawie Sąd pierwszej instancji uznał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że powodowie ostatecznie pod osąd przedstawił dwa roszczenia. Pierwsze o zapłatę 231.085,02 zł tytułem pozostałej części wynagrodzenia za te meble, które miały zostać wykonane i zamontowane u pozwanego tj.:

- 1) 77.041,05 zł brutto za 35 mebli skrzyniowych i 17 kanap z 1 etapu (62.635 zł netto),
- 2) 80.411,25 zł brutto za 45 mebli skrzyniowych z 2 etapu (65.375 zł netto), 2)
- 3) 69.185,04 zł brutto za 28 mebli skrzyniowych z 3 etapu (56.248 zł netto), 3)
- 4) 4.447,68 zł za meble skrzyniowe z pokoju wzorcowego.

Nadto drugie roszczenie o zapłatę odszkodowania za niewykonanie umowy w zakresie 17 pokoi objętych 3 etapem w kwocie 61.472 zł. Jeżeli chodzi o wynagrodzenie za 1, 2 i 3 etap to dochodzona kwota stanowiła różnicę pomiędzy kwotą umówioną w zakresie w/w mebli, a zapłaconą w formie zadatków tj.

- 1) za 1 etap: 170.145,90 zł - 93.104,46 zł = 77.041,05 zł,
- 2) za 2 etap: 200.145,60 zł - 119.734,35 zł = 80.411,25 zł,
- 3) za 3 etap: 124.535,04 zł - 55.350,00 zł = 69.185,04 zł.

Jeżeli chodzi natomiast o odszkodowanie to było ono równe umówionej wartości netto 17 kompletów mebli skrzyniowych, które miały nie zostać zamontowane z winy pozwanego (3616 zł netto x 17).

Sąd pierwszej instancji uznał, że powodów jako przyjmujących zamówienie oraz pozwanego jako zamawiającego łączyła umowa o dzieło z art. 627 k.c., której przedmiotem było wykonanie i zamontowanie kompletu mebli (skrzyniowych i kanap wraz z poduchami) w 125 pokojach hotelowych. Zgodnie z § 3 ust. 7 umowy, który eliminował art. 642 § 2 k.c. pozwany zobowiązany był do zapłaty wynagrodzenia (z uwzględnieniem uprzednich wpłat pozwanego) w terminie 7 dni od dnia odbioru dzieła, co z kolei miały być potwierdzone protokołem odbioru. Stosownie do art. 643 k.c. pozwany był zobowiązany do odbioru dzieła, o ile było ono niewadliwe albo obarczone wadą nieistotną. W konsekwencji jeżeli powodowie zaoferowali pozwanemu dzieło bez wad albo z wadą nieistotną, to wierzytelność o wynagrodzenie stawała się wymagalna bez względu na to czy pozwany dzieło to odebrał czy nie (w przypadku wad nieistotnych pozwany winien skorzystać z uprawnień z tytułu rękojmi). Pozwany był uprawniony do odmowy odbioru dzieła jedynie wówczas, gdy dzieło było dotknięte wadą istotną tj. taką, która czyniła je niezdatnym do zwykłego użytku lub sprzeciwiała się w sposób wyraźny umowie. W takim przypadku wierzytelność o wynagrodzenie nie stawała się wymagalna (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 2015r. III CZP 8/15 i powołane tam orzecznictwo).

Sąd pierwszej instancji odnosząc dokonaną wykładnię art. 643 k.c. do ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie uznał, że wierzytelność powodów o wynagrodzenie nie stała się wymagalna, gdyż pozwany był uprawniony do odmowy odbioru dzieła z uwagi na wadę istotną. Skoro bowiem powodowie mieli dostarczyć kanapy i poduchy ze zmienionej tkaniny jako wzorcowe, to pozwany był uprawniony do odmowy ich akceptacji (w przeciwnym razie dostarczenie kanapy i poduch jako wzorcowych byłoby bezcelowe). Skoro nadto zmieniona tkanina (plusz) nie układała się tak dobrze (nie była tak sprężysta) i zmieniała odcień wskutek dotknięcia, to odmowa akceptacji była zrozumiała. Nie chodzi tu przy tym o wadę pluszu, gdyż taka była jego specyfika, ale o ocenę przez pozwanego kanap i poduch wykonanych z pluszu jako spełniających albo nie spełniających jego oczekiwań. W tej sytuacji zlecenie przez powodów wykonania większej ilości kanap (60-80) i poduch (240) jednym ciągiem odbyło się na ich ryzyko. Dzieło stanowiło wyposażenie 125 pokoi w komplet mebli (skrzyniowych i kanap wraz z poduchami), to dopiero zamontowanie całego kompletu mebli w poszczególnych pokojach zaspokajało interes pozwanego, gdyż pozwalało na normalne korzystanie z pokoi. Okoliczność ta znalazła wyraz w umowie zgodnie z którą poszczególne etapy obejmowały wyposażenie 3 grup pokoi we wszystkie meble, nie zaś wszystkie albo określone pokoje w poszczególne meble (skrzyniowe albo niektóre z nich albo kanapy). Z tego powodu zamontowanie jedynie części mebli w poszczególnych pokojach sprzeciwiało się w sposób wyraźny umowie. Tym samym dzieło było obarczone wadą istotną, co uprawniało pozwanego do odmowy jego odbioru. W konsekwencji wierzytelność o zapłatę wynagrodzenia nie stała się wymagalna, co skutkowało oddaleniem powództwa w zakresie żądania jego zapłaty tj. kwoty 231.085,02 zł z odsetkami (pkt 1 wyroku).

Wobec powyższego, jedynie ubocznie Sąd wskazał, że gdyby przyjął, iż pozwany odebrał 17 kanap, które zostały zamontowane, a nadto poduchy do tych kanap, to komplet mebli byłby odebrany jedynie co do 17 pokoi, co odpowiadałoby wynagrodzeniu w kwocie 90.087,66 zł brutto, tj. 73.242 zł netto (61.472 zł netto tytułem mebli skrzyniowych (17 x 3.616 zł netto) + 11.040 zł netto tytułem kanap nierozkładanych + 730 zł netto tytułem kanapy rozkładanej + 23 % VAT). Wynagrodzenie to zostałoby zaspokojone wpłatą z 13 lutego 2017r., co skutkowałoby oddaleniem powództwa.

Sąd pierwszej instancji za bezskuteczne uznał oświadczenie powodów o odstąpieniu od umowy w części tj. w zakresie nie wykonanym. Po pierwsze, skoro strony zgodnie zmieniły tkaninę, następnie zgodnie oczekiwanie na wykonanie kanap i poduch przez (...), a w dalszej kolejności zgodnie oczekiwanie na decyzję pozwanego w związku z brakiem ich akceptacji, do czego pozwany był uprawniony, to brak było podstaw dla przyjęcia, że pozwany nie współdziałał z powodami w rozumieniu art. 640 k.c. W konsekwencji Sąd uznał, że hipoteza tego przepisu nie została spełniona. Po drugie odstąpienie powodów byłoby skuteczne, gdyby dzieło było podzielne w taki sposób, że już wykonana część stanowiła funkcjonalną całość albo funkcjonalne całości (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w (...)) z 6 września 2013r. V ACa 186/13). Tak jednak nie było, gdyż komplet mebli powodowie zamontowali jedynie w 17 pokojach, co - abstrahując od akceptacji kanap i poduch przez pozwanego - nie stanowiło wykonania żadnego z etapów, a tylko wykonanie całości etapu tj. wyposażenie wszystkich pokoi danego etapu we wszystkie mebla, można by ocenić jako funkcjonalną całość. Skoro - zgodnie z powyższym - to powodowie, nie zaś pozwany nienależycie wykonali łączącą strony umowę, to kontraktowe roszczenie odszkodowawcze im nie przysługiwało. Z tego powodu powództwo zostało oddalone także w zakresie tego żądania tj. kwoty 61.472 zł z odsetkami. Przy czym kwestia uchybienia terminom wykonania całości dzieła i poszczególnych etapów nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (także dla roszczenia o wynagrodzenie). Jak bowiem wynika z ustaleń faktycznych uchybienia te były akceptowane przez obie strony.

Sąd pierwszej instancji o kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 § 1, 3 i 4 k.p.c., art. 108 § 1 zdanie pierwsze i art. 109 § 2 k.p.c. Powodowie przegrali proces w całości w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c. Zgodnie z powołanym przepisem winni więc zwrócić pozwanemu całość poniesionych przez niego i celowych w świetle art. 98 § 3 i 4 k.p.c. oraz art. 109 § 2 k.p.c. kosztów procesu tj. łącznie 5.417 zł (5.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego - § 2 pkt 6 w zw. z § 19 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu) i 17 zł tytułem opłaty pod pełnomocnictwem procesowym.

Apelację od powyższego wyroku wnieśli powodowie M. M. i A. M. zaskarżając wyrok w całości i domagając się zmiany zaskarżonego wyroku i zasądzenia od pozwanego na rzecz powodów zapłaty zgodnie z żądaniem zgłoszonym w pozwie

oraz w piśmie rozszerzającym powództwo oraz zwrot kosztów postępowania odwoławczego w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Pozwany (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. w odpowiedzi na apelację wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od powodów na jego rzecz koszty zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja powodów w części zasługiwała na uwzględnienie.

Powodowie pozwem z dnia 31 lipca 2018r. po rozszerzeniu powództwa, co nastąpiło w piśmie z dnia 30 października 2018r., ostatecznie domagali się zasądzenia od pozwanego kwoty 292.557,02 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od 24 kwietnia 2018r. Powyższa kwota obejmowała kwotę:

1) 184.258 zł na którą składały się:

- kwota 62.635 zł tytułem reszty należności netto za wykonanie mebli twardej w 35 pokojach - I etap „meble skrzyniowe - 3.616 zł za każdy pokój i dostarczenie 17 sof (1 sofy rozkładanej i 16 sof nierozkładanych),

- kwota 65.375 zł - reszta należności netto za wykonanie mebli twardej w 45 pokojach (II etap „meble skrzyniowe”),

- kwota 56.248 zł - reszta należności netto za wykonanie mebli twardej w 28 pokojach (III etap „meble skrzyniowe”),

2) 108.299,02 zł wynikającą z rozszerzenia powództwa pismem z dnia 30 października 2018r. o kwotę 108.299,02 zł.

Kwota 108.299,02 zł obejmuje należności z:

a) faktury nr (...)/ (...) z 16 kwietnia 2018r. - resztę wynagrodzenia odpowiadającą podatkowi VAT w kwocie 42.379,34 zł,

b) faktury (...)/ (...) z 16 kwietnia 2018r. w kwocie 65.919,68 zł obejmującą odszkodowanie w wysokości 61.472 zł za wykonanie mebli twardej do 17 pokoi hotelowych (reszty z 45 pokoi w ramach III etapu) które nie zostały zamontowane i kwotę 4.447,68 z tytułem wynagrodzenia 1 za wykonanie mebli do pokoju wzorcowego

Powodowie więc ostatecznie domagali się zapłaty od pozwanego kwoty 292.557,02 zł obejmującej:

- kwotę 226.637,34 z brutto 1 tytułem reszty wynagrodzenia za wykonanie mebli twardej w 35 pokojach - I etap „meble skrzyniowe - 3.616 zł za każdy pokój i dostarczenie 17 sof (1 sofy rozkładanej i 16 sof nierozkładanych), za wykonanie mebli twardej w 45 pokojach (II etap „meble skrzyniowe”) i za wykonanie mebli twardej w 28 pokojach (III etap „meble skrzyniowe”)

- kwotę 61.472 zł tytułem odszkodowania wynikającą z faktury (...)/ (...) z 16 kwietnia 2018r. za wykonanie mebli twardej do 17 pokoi hotelowych (reszty z 45 pokoi w ramach III etapu) , które nie zostały zamontowane,

- kwotę 4.447,68 zł tytułem wynagrodzenia za wykonanie mebli do pokoju wzorcowego.

Sąd Apelacyjny uznał, że apelacja powodów zasługiwała na uwzględnienie w zakresie dochodzonego wynagrodzenia, została zaś oddalona w części dotyczącej odszkodowania. Zdaniem Sądu Sąd Okręgowy dopuścił się naruszenia przepisów prawa materialnego, które to naruszenie Sąd odwoławczy bierze pod rozwagę z urzędu.

Strony na rozprawie w dniu 2 kwietnia 2019r. (vide: k. 284 akt) zgodnie przyznały, że na 12 kwietnia 2017r. wykonanych było 35 pokoi w całości w ramach I etapu, na 26 kwietnia 2017r. meble były zamontowane w 80 pokojach, ale brakowało poduch i części sof. Powodowie domagają się wynagrodzenia za meble twarde, które zostały zamontowane i co do których pozwany nie zgłosił zastrzeżeń. Jak chodzi o sofy to materiał wykonania zmieniono na plusz. Na rozprawie w dniu 4 czerwca 2019r. strony zgodnie wyjaśniły, że była zmian tkaniny mebli miękkich

pomiędzy wzorcowym a wyprodukowanym (vide: k. 300 akt). Powyższą okoliczność potwierdził także przesłuchany w charakterze świadka P. K. (vide: k. 300 akt). Z e-mail F. B. (2) - Wiceprezesa Zarządu pozwanej Spółki z 5 lipca 2017r. godz. 15.02 do powoda M. M. wynika, że to pozwany wskazał (...) jako wykonawcę (vide: k. 92 akt). Na rozprawie w dniu 4 czerwca 2019r. F. B. (2) wyjaśnił, że nie wie na czyj wniosek nastąpiła zmiana tkaniny na plusz (vide: k. 300 akt). Z kolei przesłuchany na tej rozprawie w charakterze świadka Ł. K. zeznał, że zmiany materiału na plusz zażądał Hotel (vide: k. 299 akt). Pozwany nie wykazał, do czego był zobowiązany z mocy art. 6 k.c., że zmiana tkaniny na plusz nastąpiła na wniosek powodów jako wykonawców. Stąd Sąd Apelacyjny mając na uwadze wyjaśnienia F. B. (2) i zeznania Ł. K., niekwestionowane w odpowiedzi na apelację i w dalszym toku postępowania apelacyjnego, uznał, że zmiana tkaniny na plusz nastąpiła na wniosek pozwanego. Powyższe oznacza, że pozwany z tego tytułu nie może zgłaszać zastrzeżeń. Brak jest jednocześnie podstaw do uznania, jak to uczynił Sąd pierwszej instancji, że była to wada istotna, za którą odpowiedzialność ponosi wykonawca, a więc powodowie, gdyż zmianę materiału na plusz zaferował pozwany. Pozostałe zaś wady sof, które zostały wyszczególnione na rozprawie w dniu 4 czerwca 2019r. (vide: k.300 akt) powinny być zgłoszone przez pozwanego w ramach gwarancji lub rękojmi za wady, czego pozwany nie uczynił. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z dnia 5 marca 2004r. ICK 329/03 wskazał, że przewidziane w art. 637 k.c. rozróżnienia, jedno na wady dające się usunąć (usuwalne) i wady nie dające się usunąć (nieusuwalne) a drugie na wady istotne i wady nieistotne są podziałami rozłącznymi, obejmującymi całą kategorię wad fizycznych dzieła; u podstaw pierwszego podziału leży obiektywna możliwość lub niemożliwość usunięcia wady; drugi natomiast podział pokrywa się z uprzednio obowiązującym w art. 486 § 1 k.z. rozróżnieniem na wady, które czynią dzieło niezdatnym do zwykłego użytku, albo które sprzeciwiają się wyraźnej umowie - z jednej strony oraz wszystkie inne - z drugiej strony; za istotne uważa się te wady, które czynią dzieło niezdatnym do zwykłego użytku, albo które sprzeciwiają się wyraźnej umowie, pozostałe za wady nieistotne. Zarzucane przez pozwanego wady można by jedynie zakwalifikować jako wady nieistotne.

Przede wszystkim podkreślić należy, że pozwany nie skorzystał z uprawnień z rękojmi (przy czym z mocy art. 638 § 1 k.c. do umowy o dzieło stosuje się odpowiednio przepisy o rękojmi przy sprzedaży), ani z innych uprawnień w sytuacji nienależytego wykonania umowy przewidzianej dla odpowiedzialności kontraktowej. Pozwany chcąc uniknąć zapłaty wynagrodzenia powołuje się na wady rzeczy - kanap, a także na opóźnienia jednakże nie wykazał, że te opóźnienia nastąpiły z przyczyn leżących po stronie powodów. Pozwany nie podjął żadnych czynności, by zakończyć stosunek umowny łączący go z powodami w tym nie odstąpił od umowy. Przy czym zgodnie z art. 636 § 1 k.c. jeżeli przyjmujący zamówienie wykonywa dzieło w sposób wadliwy albo sprzeczny z umową, zamawiający może wezwać go do zmiany sposobu wykonania i wyznaczyć mu w tym celu odpowiedni termin. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu zamawiający może od umowy odstąpić albo powierzyć poprawienie lub dalsze wykonanie dzieła innej osobie na koszt i niebezpieczeństwo przyjmującego zamówienie. Z akt niniejszej sprawy nie wynika, aby pozwany to uczynił. Pismem z dnia 25 września 2017r. (vide: k. 74) to powodowie domagali się wyjaśnienia czego dotycząc wady sof, na które to pismo pozwany nie odpowiedział.

Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo opierając się na art. 643 k.c. i przyjmując, że skoro pozwany odmówił odbioru dzieła z powodu jego istotnej wady, to roszczenie powodów nie stało się wymagalne. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z dnia 21 stycznia 2015r. IV CSK 214/14 (LEX nr 1621009) wskazał, że jeżeli dzieło ma wadę nieistotną, jego oddanie powoduje wymagalność roszczenia o zapłatę wynagrodzenia przy czym zamawiający może domagać się usunięcia wady w wyznaczonym terminie lub obniżenia wynagrodzenia w odpowiednim stosunku. Przyjmując nawet, że dzieło posiadało wady nieistotne wyszczególnione na rozprawie w dniu 4 czerwca 2019r. to i tak pozwany zobowiązany jest do zapłaty wynagrodzenia, gdyż zarówno przed procesem jak i w jego toku nie domagał się od powodów usunięcia wady (wad) w oznaczonym terminie, jak i nie żądał obniżenia wynagrodzenia w odpowiednim stosunku.

Zgodnie z art. 643 k.c. obowiązek odebrania dzieła powstaje wówczas, gdy zamawiający wydaje je zgodnie ze swym zobowiązaniem. Pojawia się zatem pytanie, kiedy mówić można o zgodnym z zobowiązaniem wydaniu dzieła. Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Sądu Najwyższego prawnie doniosłe oddanie dzieła (tj. oddanie rodzące skutki prawne określone w art. 642, 643 oraz 646 k.c.) nie ma miejsca w razie takiej wadliwości dzieła, która pozwala uznać, że dzieło

nie zostało w ogóle wykonane. Jeżeli zamawiający odebrał dzieło, to można przyjąć, że zaakceptował dzieło zaoferowane mu przez przyjmującego zamówienie, co oznacza, iż doszło do oddania dzieła ze skutkami, które ustawa wiąże z samym oddaniem jako aktem przyjmującego zamówienie. Odebranie dzieła jest potwierdzeniem, że powstał w związku z jego oddaniem obowiązek zapłaty wynagrodzenia za dzieło zgodnie z art. 642 § 1 k.c., co nie pozbawia zamawiającego możliwości wykazywania, że doszło do nienależytego wykonania umowy (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 23 sierpnia 2012r. II CSK 21/12, L.). Zamawiający może w szczególności korzystać z uprawnień z tytułu rękojmi za wady dzieła. Bezzasadna odmowa odbioru dzieła przez zamawiającego nie wyłącza wymagalności wynagrodzenia za dzieło, gdyż ta powstaje zgodnie z art. 642 k.c. z chwilą wydania dzieła (vide: Kodeks cywilny art. 643 k.c. Komentarz 2021 wydanie 28 Red. Osajda Legalis). Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z dnia 27 listopada 2013r. V CSK 544/12 (Legalis nr 830542) wskazał, że tylko wady, które czynią dzieło niezdatne do zwykłego użytku lub sprzeciwiające się wyraźnie umowie stron mogą być poczytane za wady, które pozwalają odmówić zamawiającemu odbioru; istnieje bowiem wtedy podstawa do przyjęcia, że świadczenie nie zostało przez przyjmującego zamówienie wykonane zgodnie z jego zobowiązaniem. W sytuacji, gdy meble zostały zainstalowane w 108 pokojach Hotelu brak jest podstaw do uznania, że wady wskazywane przez pozwanego czynią dzieło niezdatne do zwykłego użytku lub sprzeciwiające się wyraźnie umowie stron.

W niniejszej sprawie pozwany korzysta z dzieła w zakresie wyposażenia 108 pokoi w meble twarde i sofy i udostępnia wyposażone przez powodów pokoje gościom hotelowym (vide: pismo pełnomocnika pozwanego z dnia 21 września 2021r. - k. 404 akt, oświadczenie stron złożone na rozprawie w dniu 2 kwietnia 2019r. - k. 285 akt). Nadto protokół odbioru z 19 października 2017r. (vide: k. 57 i 62 akt) dotyczy 108 pokoi i pokoju wzorcowego. Podkreślić należy, że w okolicznościach konkretnej sprawy w braku wyraźnego odbioru dzieła może być możliwe stwierdzenie dorozumianego odbioru wskutek czynności faktycznych podjętych przez zamawiającego np. dysponowania dziełem, zlecenia dokonania poprawek dzieła przez inny podmiot, czy dokonywania innych jeszcze czynności, jak choćby zapłata części wynagrodzenia (vide: Kodeks cywilny art. 643 k.c. Komentarz 2021 wydanie 28 Red. Osajda Legalis). Odbiór dzieła może przejawiać się w sposób dorozumiany, nawet mimo braku sporządzenia wymaganego przez umowę pisemnego protokołu odbioru, jeżeli czynności faktyczne podejmowane przez zamawiającego pozwalają na przyjęcie dorozumianego odbioru (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 23 sierpnia 2012r. II CSK 21/12). W szczególności podjęcie korzystania z dzieła może w wielu wypadkach prowadzić do wniosku, iż doszło do odbioru dzieła lub że brak jest podstaw do odmowy odbioru dzieła (vide: stan faktyczny przedstawiony w uzasadnieniu do wyroku Sądu Najwyższego z 27 listopada 2013r. V CSK 544/12 dotyczący wykonania paneli do ekranów akustycznych; w ocenie Sądu okoliczność, że zamawiający zamontował zamówione i dostarczone mu panele w ekranach akustycznych nie uprawniała go, mimo istnienia wad paneli, do odmowy odbioru dzieła i zapłaty wynagrodzenia). W konsekwencji Sąd Apelacyjny uznał, że zasadnym jest żądanie zasądzenia od pozwanego na rzecz powodów wynagrodzenia za meble skrzyniowe dostarczone do 108 pokoi, gdyż oprócz tego, że pozwany korzysta z dzieła w tym zakresie, to także w dniu 19 października 2017r. został sporządzony protokół odbioru mebli w Hotelu (...) w K. zgodnie § 3 pkt 11 umowy (vide: k.45 akt). Ponadto z § 3 pkt 12 umowy stron wynika, że w przypadku zastrzeżeń zamawiającego, a więc pozwanego w niniejszej sprawie, w dniu przekazania mu meblowego wyposażenia wnętrza do używania jest zobowiązany do wpisania do protokołu, o którym mowa w pkt 11, wszelkich uwag i zastrzeżeń do wykonanego meblowego wyposażenia wnętrza, które mają zostać usunięte przez wykonawcę (vide: k. 45). Nie ma wątpliwości co do tego, że pozwany nie wpisał do protokołu odbioru z dnia 19 października 2017r. jakiegokolwiek uwagi czy zastrzeżenia. Ponadto zgodnie z § 3 pkt 13 umowy stron zamawiający nie mógł odmówić podpisania protokołu odbioru, o którym mowa w pkt 11, w dniu przekazania mu meblowego wyposażenia wnętrza do używania, w przeciwnym razie protokół może być podpisany jednostronnie przez wykonawcę. Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, gdyż pomimo przekazania przez powodów wyposażenia do 108 pokoi pozwany nie podpisał protokołu odbioru i powodowie w dniu 19 października 2017r. sporządzili jednostronny protokół odbioru mebli w Hotelu (...) w K.. W myśl zaś § 3 pkt 17 umowy stron (vide: k.45 akt) w przypadku niezapłacenia za wykonane dzieło zamawiający zobowiązuje się do niezwłocznego wydania przedmiotu niniejszej umowy, czego pozwany również nie uczynił. Jak chodzi o liczbę wyposażonych w meble 108 pokoi to Sąd Apelacyjny w tym zakresie podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji zaprezentowane w uzasadnieniu do zaskarżonego wyroku.

Wada istotna miała dotyczyć jedynie kanap, a nie pozostałej części dzieła tj. mebli skrzyniowych. W tym zakresie wskazać należy, że z umowy stron w żaden sposób nie wynika, że pełne wykonanie dzieła to kompletne wyposażenie wszystkich pokoi w meble oraz w sofy. Należy przyjąć, że powodowi należy się wynagrodzenie za wykonane dzieło tj. za montaż mebli i kanap w części pokoi. Z kolei fakt, że powodowie przechodzili do kolejnych etapów wynika z braku sprecyzowania przez pozwanego dalszych działań co do kanap - czy powodowie mają je wykonać, w jaki sposób, czy i jakich poprawek dokonać. Nadto podkreślić należy, że po stronie pozwanego zachodził brak współdziałania w wykonaniu zobowiązania, o czym świadczą wezwania powodów do współdziałania w wykonaniu umowy, na które pozwany nie odpowiedział (vide: wezwanie kontrahenta do koniecznego współdziałania w wykonaniu umowy z dnia 19 października 2017r. - k. 58 akt, pismo z dnia 5 października 2017r. w sprawie protokołu odbioru mebli oraz niezwłocznego odebrania mebli twardych - k. 99 akt). Pełnomocnik pozwanego w piśmie z dnia 22 czerwca 2018r. podał, że „...mój mocodawca nie uchyła się od obowiązku zapłaty za wykonane dzieło, jednakże kwestionuje wysokość roszczenia wykonawcy...” (vide: k. 80 akt). Powyższe pismo należy więc traktować jako uznanie długu przez pozwanego.

Biorąc powyższe pod rozwagę na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zaskarżony wyrok zmieniono w ten sposób, że zasądzono od pozwanego na rzecz powodów kwotę 217.309,02 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od 24 kwietnia 2018r. do dnia zapłaty, a w pozostałym zakresie powództwo oddalono. Wynagrodzenie powodów miało łącznie wynieść 665.147 zł brutto. Pozwany zapłacił kwotę w łącznej wysokości 268.188 zł w tym zadek w wysokości 93.104.46 zł. Zgodnie z § 3 ust. 4 umowy stron w przypadku odstąpienia od umowy przez wykonawcę wykonawca zobowiązuje się zwrócić zamawiającemu wpłacony zadek (vide: k. 45 akt). Poza sporem pozostaje okoliczność, że powodowie nie zwrócili pozwanemu wpłaconego zadatku, jak również, że pomiędzy stronami nie toczyła się i nie toczy się sprawa o zwrot zadatku. Powodowie wpłacony zadek zaliczyli na poczet wynagrodzenia. Pozwany w toku niniejszego postępowania nie złożył oświadczenia o potrąceniu wierzytelności z tytułu zadatku z wierzytelnością powodów z tytułu reszty wynagrodzenia za dzieło. Nie złożył także powództwa wzajemnego. W zaistniałej sytuacji Sąd uznał, że powodowie byli władni zaliczyć zadek na poczet wynagrodzenia. Kwota 226.637,34 zł dochodzona tytułem wynagrodzenia została pomniejszona o kwotę 13.776 zł stanowiącą wartość 80 zagłówek (każdy po 140 zł netto), gdyż powodowie je odebrali i nie zostały one zamontowane w 108 pokojach. Różnica kwot 226.637,34 zł i 13.776 zł stanowi kwotę 212.861,34 zł do której doliczono wynagrodzenie w wysokości 4.447,68 zł za wykonanie mebli do pokoju wzorcowego. Pozwany w zakresie dochodzonego wynagrodzenia za meble do pokoju wzorcowego nie zgłosił żadnych zastrzeżeń. Stąd Sąd kwotę 4.447,68 zł doliczył do kwoty 212.861,34 zł zasądzając na rzecz powodów kwotę 217.309,02 zł. Ustalenia poczynione przez Sąd pierwszej instancji w zakresie dochodzonego przez powodów wynagrodzenia Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne, jako znajdujące uzasadnienie w materiale zgromadzonym w aktach sprawy z wyłączeniem tego, że poszczególne etapy w umowie stron były określone jako 1,2 i 3, gdyż były wskazane jako I, II i III. Z wyżej przedstawionych względów Sąd Apelacyjny nie akceptuje wniosków Sądu pierwszej instancji dotyczących wynagrodzenia.

Konsekwencją zmiany wyroku była też zmiana postanowienia o kosztach procesu zawartego w pkt 2 zaskarżonego wyroku, które stosownie do art. 100 k.p.c. stosunkowo rozdzielono między stronami obciążając powodów w 26 % i pozwanego w 74%. Powodowie dochodzili zasądzenia kwoty 292.557 zł, powództwo ostatecznie zostało uwzględnione do kwoty 217.309,02 zł. Powodowie więc wygrali proces w 74 %, zaś pozwany w 26 %. Koszty powodów łącznie wyniosły 7.738 zł obejmując opłatę od pozwu w wysokości 2.304 zł i wynagrodzenie pełnomocnika procesowego wraz z opłatami skarbowymi z tytułu pełnomocnictwa w wysokości 5.434 zł. Koszty pozwanego wyniosły 5.417 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika wraz z opłatą od pełnomocnictwa. Mając na względzie proporcję w której strony wygrały proces zasądzono od pozwanego na rzecz powodów kwotę 4.318 zł i nakazano ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa - Sąd Okręgowy w (...) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od powodów z zasądzonego roszczenia kwotę 1.407 zł i od pozwanego kwotę 4.005 zł, gdyż kwota 5.412 zł stanowiąca opłatę od rozszerzonego powództwa nie została w toku procesu uiszczona przez powodów.

Sąd Apelacyjny na wniosek powodów zawarty w apelacji na podstawie art. 350 k.p.c. sprostował oznaczenie strony pozwanej w rubrum zaskarżonego wyroku w ten sposób, że w miejsce (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą w S.” wpisał (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.”, które to oznaczenie firmy pozwanego odpowiada zapisowi z Krajowego Rejestru Sądowego dotyczącego tego przedsiębiorcy numer KRS (...) (vide: k. 34 akt).

W pozostałym zakresie apelację powodów oddalono stosownie do art. 385 k.p.c.

Powodowie w apelacji domagając się zmiany zaskarżonego wyroku wniesli o zasądzenie od pozwanego na ich rzecz także kwoty 61.472 zł tytułem odszkodowania wynikającej z faktury (...)/ (...) z 16 kwietnia 2018r. za wykonanie mebli twardej do 17 pokoi hotelowych (reszty z 45 pokoi w ramach III etapu), które nie zostały zamontowane. Powodowie dochodząc roszczenia z art. 471 k.c. winni byli wykazać poniesienie szkody, związek przyczynowy pomiędzy niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy przez powodów a powstałą szkodą i wysokość szkody. Zdaniem Sądu Apelacyjnego powodowie nie wykazali dwóch pierwszych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej powodów.

Protokół odbioru mebli w Hotelu (...) w K. sporządzony w dniu 19 października 2017r. nie dotyczy tych mebli. Wynika to zarówno z treści tegoż protokołu jak i z wezwania kontrahenta do koniecznego współdziałania w wykonaniu umowy sporządzonego także w dniu 19 października 2017r. w którym to piśmie jest mowa o udostępnieniu powodom pozostałych 17 pokoi celem dowiezienia i zamontowania tam mebli (vide: k. 58 akt). Również w wezwaniu z dnia 24 października 2017r. powodowie napisali, że żądają udostępnienia pozostałych 17 pokoi celem dowiezienia i zamontowania tam mebli (vide: k. 61 akt). Z powyższego nie wynika, że do dnia 24 października 2017r. meble do 17 pokoi nie zostały dowieszone do Hotelu, ani tym bardziej zamontowane w pokojach. Jednakże powodowie nie wzywali pozwanego do odbioru mebli wykonanych do 17 pokoi, lecz tylko do udostępnienia im pokoi celem dowiezienia tych mebli i ich zamontowania. Z materiału zebranego w aktach niniejszej sprawy nie wynika w jakiej dacie powodowie udostępnili pozwanemu odbiór tych mebli, czy i kiedy zostały one przywiezione do pozwanego oraz czy, a jeżeli nie, to dlaczego nie zostały one odebrane. Powodowie tych okoliczności istotnych z punktu widzenia odpowiedzialności odszkodowawczej, nie podali. R. R. przesłuchany w charakterze świadka na rozprawie w dniu 2 kwietnia 2019r. zeznał, że miał pojechać po meble, które zostały w firmie i zamontować je w Hotelu, ale do tego nie doszło (vide: k. 286 akt). Powodowie nie wykazali przyczyny nie zamontowania mebli do 17 pokoi. Jest to o tyle zastanawiające, że przecież powodowie dostarczyli wyposażenie do 108 pokoi. W zaistniałej sytuacji uznać należy, że powodowie w ogóle nie postawili pozwanemu tych mebli do odbioru, nie wzywali pozwanego do ich odbioru. Nie jest nawet wiadomym czy i gdzie aktualnie te meble się znajdują w szczególności czy nie zostały sprzedane innemu podmiotowi. Brak twierdzeń powodów w tym zakresie powoduje, że Sąd Apelacyjny za nieudowodnione uznał żądanie zasądzenia kwoty 61.472 zł. Sąd podzielił wniosek Sądu pierwszej instancji, że powództwo jak chodzi o dochodzone odszkodowanie winno być oddalone, nie aprobując jednak argumentacji przytoczonej w tym zakresie przez Sąd Okręgowy.

Z pisma powodów z dnia 15 września 2021r. wynika, że odstąpienie od umowy z dnia 16 kwietnia 2018r. dotyczyło właśnie mebli do tych 17 pokoi (vide: k. 402 akt). W umowie stron nie zostały podane przyczyny, które mogłyby uzasadnić odstąpienie przez powodów jako wykonawców od umowy. Zastosowanie w niniejszej sprawie znajdują więc ogólne przepisy k.c. dotyczące odstąpienia od umowy w szczególności art. 491 § 1 k.c., gdyż przepisy dotyczące umowy o dzieło tej kwestii odrębnie nie regulują. Zgodnie z art. 491 § 1 k.c. jeżeli jedna ze stron dopuszcza się zwłoki w wykonaniu zobowiązania z umowy wzajemnej, druga strona może jej wyznaczyć odpowiedni dodatkowy termin do wykonania z zagrożeniem, że w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu będzie uprawniona do odstąpienia od umowy. Powodowie nie wykazali, że przed złożeniem oświadczenia o odstąpieniu od umowy tj. przed 16 kwietnia 2018r. wyznaczyli pozwanemu odpowiedni dodatkowy termin do wykonania umowy z zagrożeniem, że w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu powodowie będą uprawnieni do odstąpienia od umowy. Nadto niewykonanie umowy przez pozwanego miałyby polegać na niezapłaceniu powodom wynagrodzenia. W myśl art. 642 § 1 k.c. w braku odmiennej umowy przyjmującemu zamówienie należy się wynagrodzenie z chwili oddania dzieła. Powodowie nie wykazali, że dzieło w zakresie wyposażenia 17 pokoi oddali pozwanemu, i jak również, że wyznaczyli pozwanemu odpowiedni dodatkowy termin do wykonania umowy z zagrożeniem, że w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu powodowie będą uprawnieni do odstąpienia od umowy. W konsekwencji uznać należy, że

powodowie nie byli uprawnieni do odstąpienia od umowy. Z tego więc tytułu nie należy im się od pozwanego odszkodowanie.

Jak chodzi o postępowanie apelacyjne to powodowie wygrali je w 74%, zaś pozwany w 26%. Stąd stosownie do art. 100 k.p.c. koszty postępowania apelacyjnego stosunkowo rozdzielono między stronami obciążając powodów w 26 % i pozwanego w 74%. Koszty powodów łącznie wyniosły 22.728 zł (14.628 zł - opłata od apelacji, 8.100 zł - wynagrodzenie pełnomocnika procesowego). Koszty pozwanego to kwota 8.100 zł stanowiąca wynagrodzenie pełnomocnika procesowego. Wysokość wynagrodzenia każdego z pełnomocników ustalono zgodnie z § 2 pkt 7 w związku z § 10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015r. poz. 1880). 74 % z kwoty 22.728 zł stanowi 16.818 zł, z kolei 26 % z kwoty 8.100 zł stanowi 2.106 zł. Biorąc powyższe pod rozwagę zasądzone od pozwanego na rzecz powodów kwotę 14.712 zł.

Mariola Głowacka

do systemu wprowadziła st. sekr. sąd. Sylwia Woźniak

Niniejsze pismo nie wymaga podpisu własnoręcznego na podstawie § 21 ust. 4 zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej jako właściwie zatwierdzone w sądowym systemie teleinformatycznym.

--	--	--